

Posudok
na habilitačnú prácu **PaedDr. Ivana PAVLOVA, PhD.** na tému:
Profesijný rozvoj učiteľov na Slovensku

Autor sa vo svojej habilitačnej práci zameriava na spoločensky významnú problematiku, ktorá v slovenskom školstve rezonuje už niekoľko rokov. Vplyvom viacerých legislatívnych zmien sa menia aj podmienky profesijného rozvoja učiteľov a tým vznikajú nové výzvy pre teoretickú reflexiu na tieto zmeny. Osobitne prijatie kurikulárnej reformy a následne profesijného zákona, ako konštatuje autor, sa stalo impulzom pre teoretické skúmanie otázok profesijného rozvoja učiteľov. Spoločenský prínos predloženej habilitačnej práce je nesporný.

Habilitačná práca znamená prínos aj vo vedeckej oblasti, a to nielen v rámci pedeutológie a teórie riadenia školstva, ale aj v rámci profesijnej andragogiky, kde cieľová skupina učiteľov tvorí významnú oblasť skúmania ďalšieho profesijného vzdelávania.

Ciele habilitačnej práce autor vymedzil v troch rovinách:

- v teoretických východiskách zameraných na vymedzenie základných pojmov a základných princípov profesionalizácie učiteľskej profesie v súlade s európskymi trendmi,
- v modelovaní efektívneho systému podpory profesijného rozvoja učiteľov,
- v analýze zistených názorov a postojov učiteľov materských, základných a stredných škôl o možnom profesijnom rozvoji a bariérach tohto rozvoja.

Celkove možno konštatovať, že predložená habilitačná práca je koncepčne ujasnená. Táto koncepčná ujasnenosť sa prejavuje tak v samotnej štruktúre habilitačnej práce, ako aj vo vnútornom štruktúrovaní jednotlivých kapitol a ich častí, v spôsobe nadväzovania myšlienkových celkov a v snahe autora utvárať koncepčné závery. Dôkazom autorovej hlbokej znalosti problematiky je aj zrozumiteľnosť vedeckého textu a jeho schopnosť vymedziť ťažiskové problémy ako výzvy (podnety) pre teoretické spracovanie ďalšieho profesijného vzdelávania učiteľov.

Objasnenie zložitosti riešenia problematiky profesijného rozvoja učiteľov na Slovensku je zrejmé najmä z časti 1.5., v ktorej sa autor zameriava na teoretickú analýzu súčasného stavu podpory profesijného rozvoja učiteľov na základe analýzy dokumentov, výsledkov vybraných štatistík a pedeutologických výskumov. V tejto časti oceňujem najmä analytický a kritický postoj autora. Alarmujúce je konštatovanie neuspokojivého stavu učiteľskej profesie na Slovensku – učiteľstvo starne, je výrazne feminizované, podlieha ekonomickým tlakom na zvyšovanie počtu žiakov v triedach. Bližšie vysvetlenie by si

vyžadovalo konštatovanie že je „ vysoko kvalifikované, ale ohrozené nízkou odbornosťou výučby“. Možno si to vysvetliť naozaj nízkou motiváciou pre sebarozvoj?

V úvode druhej kapitoly sa venuje osobitne otázkam kvality a prikláňa sa k potrebe riešenia pojmu efektívny učiteľ resp. efektívna podpora profesijného rozvoja učiteľa., ktorý považuje za vhodnejší z hľadiska zamerania habilitačnej práce ako širší pojem kvalita. Postupne na základe viacerých literárnych zdrojov vymedzuje prvky efektívneho profesijného rozvoja učiteľa. Pozitívne hodnotím najmä integráciu získaných poznatkov do schémy „Kontext vplyvu profesijného rozvoja učiteľa na učebné výsledky žiakov“ (str. 83) a tabuľky 10 „Princípy podpory profesijného rozvoja učiteľov v kontexte ďalších aktérov“(str.89). ktoré sú vlastne piliermi „Školocentrického modelu podpory profesijného rozvoja učiteľov“ , ktorý navrhuje autor habilitačnej práce. Tento teoretický návrh vhodne dopĺňa výskum orientovaný na zistenie názorov a postojov učiteľov zameraný na identifikáciu súvislostí , perspektív a rizík pri jeho aplikácii do praxe. Výskum je starostlivo spracovaný, autor výsledky nielen popisuje , ale ich aj kriticky analyzuje. Možno v závere tejto časti by sa žiadala záverečná komplexná analýza, ktorý by syntetizovala jednotlivé zistenia.

Do diskusie:

- Vyjadrite sa k schéme č.5 na str. 44 k otázke členenia vzdelávania na formálne a neformálne. Naozaj možno neformálne vzdelávanie stotožniť so seba vzdelávaním a kontinuálne vzdelávanie začleniť do formálneho vzdelávania, tak ako to vyplýva zo schémy?
- Ako vnímate podiel profesijnej andragogiky na skúmaní ďalšieho profesijného (kontinuálneho) vzdelávania učiteľov?

Záver:

Z uvedených skutočností v posudku vyplýva, že habilitant sa zaoberá vedecky i spoločensky aktuálnou problematikou. Predložená práca spĺňa náročné kritériá, ktoré sú kladené na tento druh prác. Habilitačná práca ako aj ostatná publikačná a vedecko-výskumná, činnosť PaedDr. Ivana Pavlova, PhD. nasvedčuje tomu, že ide o erudovaného vedeckého a pedagogického odborníka . Preto navrhujem, aby po úspešnom habilitačnom konaní bola menovanému udelená vedecko-pedagogická hodnosť

docenta pre odbor pedagogika

Prof.PhDr. Viera Prusáková, CSc.

